

Iz Ljubljane. Sv. Ošpeta se je letos trgovcem slabo obnesla; somenj je slab in očitno kaže, da dnarja manjka. Tudi goveje živine, posebno pa konj, so malo pripeljali na prodaj, al tudi kupca je bilo malo. Na sv. Ošpete dan je prišlo še precej ljudi skupej, al druge dni, razun navadnih teržnih, ni sledu velikega letnega somnja. To je vnovič pri mnogih trgovcih željo izbudilo: naj bi se skozi 14 dni terpeči dolgočasni somnji okrajšali na en teden, in da se na nobeno stran krivica ne zgodi, tridnevni pa raztegnili tudi na teden. Kako lepo in pripravno bi bilo na vse strani, ako bi se vsak somenj začel v pondelj in jenjal v saboto. Nadjamo se, da je naša kupčijska in obertnijska zbornica to reč dobro prevdarila in krepko podperla prošnjo za premin Ljubljanskih somnjev, kateri niso več primerni okoljšinam dandanašnjim. Nekdaj, ko je po deželi clo malo kramarjev bilo, je bilo prav, če so somnji dalje časa terpeli, da je tudi iz daljnih krajev po priloznosti, če ne prvi pa drugi teden, kupec zamogel priti v Ljubljano si nakupit česar je potreboval. Al dandanašnji je to vse drugači. Ker v vsaki vasi je po več kramarjev za vsako robo, niso Ljubljanski somnji to več, kar so nekdanj bili. Verh tega se pride zdaj iz vsacega kraja hitreje kakor se je prišlo nekdanj. Še se spomnimo, kar nam je rajnik gosp. Galle večkrat pripovedoval, kako so nekdanj, na priliko, Krajnci za odhod v Ljubljano se napravljali; prvič, nam je rekel, je bilo že en teden poprej znano po celem mestu, da ta in ta bo šel v Ljubljano, in potem so ojnice vozá že dva dni popred iz veže proti ulici obernjene molele v znamenje, da se gospodar napravlja na „dolgo razjzo“. Ko se je na dan odhoda poslovil gospodar od družine in je rekel konjicu „hi“, sta jo derdrala proti beli Ljubljani. Dopoldne sta jo pritirala v Medvode; tu sta se ustavila in dobro „nafutrala“. — Bog obvari, ako bi kdo tako prederzen bil, da bi jo bil brez počitka v Medvodah potegnul naravnost v Ljubljano. Vse to se je tukaj in povsod silno premenilo; hitro sem in hitro tje gré zdaj vse na vse strani, ker od dne do dne se bolj spoznava, da „čas je dnar“. Naj bi se tedaj v občni prid spremenilo to, kar ni več primerno premenjenim časom, — naj bi slavna kupčijska odbornica ne prezerla tega, in, kar je v nji moči, pripomogla, da se od tolikanj strani očitno izgovorjena želja zgotori.

Iz Ljubljane. Radostno zamoremo naznaniti, da gosp. profesor Metelko bojo spet vsak torek in vsak petek učili staroslovenščino; začeli bojo prihodnji torek ob 11. uri dopoldne. Učilnica je v 8. gimnaz. razredu. Ker je važnost staroslovenščine poslednji čas od vsih strani slavno spoznana, se je nadjati, da bojo gosp. profesor toliko učencov imeli, da bo prostora manjkalo.

Novičar iz mnogih krajev.

Zavolj poboljška plače, ktera gré učiteljem ljudskih šol, je c. k. ministerstvo nauka velelo, naj se v vsem ravna po obstoječih postavah, po katerih imajo soseske ljudske šole napravljati in zderžati; naj se tedaj tudi poboljški učiteljem iz tega zaklada jemljejo, in če drugač ni, naj se učina (šolski dnar) povikša. Če soseska, ktere šolski zaklad je dovelj premožen, z lepo noče dati potrebnega poboljška, naj se na razsodni poti to zgotovi. Le v taci izjemki, kjer je nezmožnost soseske za tako potrebno odrajtvalo dokazana, se sme začasna pripomoč pričakovati iz cesarskega zaklada normalnih šol. — Višji sodnija je sklenila, da vprilodnje

se smejo pokotni pisarji (pravdoskazi) ne le v denarjih kaznovati, temuč tudi z zapertjem. — Bankno vodstvo naznanja, da med banknotami po 10 fl. (5. oblike) je več ponarejenih med ljudstvom, kateri se spoznajo, da sploh vse podobe so slabo in plitvo gravirane; natis cele banknote je tako bled, da se že s prostim očesom lahko razloči; pri besedi „diessfälligen“ v kazenskem oddelku na strani manjkate pičici nad *a*, — v besedi Jänner je pri družemu *n* perva potega veliko dalje, kakor druga; seria in številka ste s črnilom pisane in večidel nečisto. — Preteklo nedeljo je bil v Gradcu slovesni vhod novega knezoškofa Sekovskega grofa Otokarja Marie Atemsa, ktereja je nadškof Salcburški izvolil in poterdil; pomina vredno je, da v celem kristianstvu nima noben drug škof, kakor edin nadškof Salcburški, tako predpravo, da samolastno voli in poterdjuje škofo Sekavske in Lavantinske. — Stroški Dunajske srenje za leto 1854 so prevdarjeni na 3 milione 410.000 fl., dohodki na 2 mil. in 50.000 fl., primanjka se bo pridobila z navdarmom po 16 kr. na goldinar. — Kraljica Portugalska Maria da Gloria je umerla 15. t. m. v otročji postelji; 34 let stara je zapustila razun poslednjega še 7 otrok; dokler je kraljevič, ki šteje še le 16 let, premlad, bo oče njegov, ki je le po imenu kralj, njega namestnik. — Nadvojvoda Nemourski in grof Chambord, naslednika odstavljene nekdanje kraljeve rodovine Bourbonske sta se 21. t. m. sprijaznila v Frohsdorfu in se pogodila o nastopu kraljeve oblasti, ako bi utegnil kadaj Napoleon, ki ju je po volji ljudstva spodrinul, ob cesarstvo priti. — Vojska na Turškem je začasno potihnila, kako in zakaj, se za gotovo ne vé. Kolikor manj se pa godi, toliko več se govori. Ne bomo tedaj prazne slame mlatili in pisali, kar si ta ali uni časnikar domišljuje, dokler nimamo nič važnega gotovega povedati. Edino le je gotovo, da poslednji čas je potihnul silni hrup vojske, ki se je bila začela v Valahii.

Očitna pohvala.

Danes imajo „Novice“ mojstra pohvaliti, čigar dela se po vsem Slovenskem vsako uro glasé. — mojsterta je Juri Pirc, urar v Kropi (Kropp) na Gorenškem, ki izdeluje turnske ure.

Ni davnej kar je naredil za veliko cerkev v Ljubljani novo, 17 centov težko uro. Osnova celega mehanizma je tako umetna, stik vsih obstojnih delov tako mojstersko-prósto zlozen in verh tega vse tako lično in gladko, zraven pa močno izdelano, da je Pirc s to uro iznovega poterdil dobro ime, ki ga pervega mojstra za turnske ure po Slovenskem razglasuje. Je pa ta ura že 37. delo njegovo in šesto v Ljubljani, ker ure v kosarni, v delavnišnici deželni, na gradu, na Rožniku, in pri nujah so tudi njegovi izdelki. — Po Gorenškem in Dolenskem bije dokaj Pircovih ur, pa tudi na Goriškem v Podberdi, — na Štajerskem v Gornjem gradu, — na Horvaškem v Sisku, — na Koroškem v Grabštenju, Fraidenbergu in na Belí; ravno zdaj izdeluje tudi za veliko cerkev v Celovcu novo uro. V tem samem že, da se Pircove ure íšejo od vsih strani, je očitno znamenje, da so dela njegove povsod hvaljene, pa zares tudi posebne hvale vredne.

Povabilo.

Ker je gosp. Baumgartaerjeva mašina že toliko čeví dodelala, da se je njih pokladanje zamoglo začeti, povabimo vse kmetovce, kterim je mar se djansko soznani s tistim zboljšanjem mokrih zemljiš, ktero je pod imenom drénaže slavnoznano po celem svetu, naj grejo gledat na magistratni travnik, kteri leži zraven Dolenske ceste ene stopinje pod Nening-ovo olarijo „zum grünen Berg“, in vidili bojo vso napravo od konca do kraja. Gosp. drénažnik Prajsen, ki to delo izpeluje, in ktereja nam je kmetijska družba Štajarska prijazno v ta namen prepustila, bo na vsako vprašanje rad odgovor dal ali pa njegov učenec Nadrah.

Odbor kmetijske družbe v Ljubljani 25. nov. 1853.